

יביע אומר

בראשות הגאון רבי יגאל בהן שליט"א



גיליון מס' 303

פרשת משפטים

מאמר השבוע
מאת ראש המוסדות
יהודי יגאל בהן שליט"א

מהמאות

זה מעניין, אבל כשהיא תאמר את זה לבעלה הוא יחשב בלבד - 'מה יעזר לי עכשו שאני יודע להתאים את הכפה לעניבה, זה לא מעניין אותי בכלל'...
המחמאה צריכה להיות בהתאם לשני - - -
כל אחד מבני הזוג חפץ וצריך לקבל את המחמאה שלו בהתאם למה שחשוב לו בחיים, בהתאם למה שחשוב בעיניו, ועל כל אחד מוטל הדבר לדעת איך לעשות זאת בחכמה.

חסר אמון

לצערו הרב, פעמים רבות לשמתחילות בעיות של חסר אמון בין בני הזוג, הגורם העיקרי הוא מפני שהגבר או האישה לא קבלו בבית את מה שהיו צריכים לקבל, ולכן הם מחפשים את זה בחוץ. אם בעל יתן לאשתו את המחמאות שהיא צריכה בפומבי היא צריכה, אין ספק בעולם שהיא תחפש זאת במקום אחר.
וגם אם האישה אומרת לפעמים - 'אל תגזים... אני לא הכי יפה בעולם!', היא אינה מתכוננת בכך לומר שהיא רוצה שבעלה יאמר לה את זה יותר, אלא היא רוצה שהוא ימשיך לשכנע אותה שהיא הכי יפה בעיניו, ולכן היא עושה מזה עסק...

תחשבו על זה: זה נשמע לפעמים קטנוני... מה זה כל כך חשוב לה??? אבל בהחלט זהו טבע חשוב שהטביע בזה הקב"ה, וכל בעל מתפקידו לתת לאשתו את הדבר היקר לה מכל - הערכה ליפי שלה, וכלל שירבה בזה יותר, כך היא תהיה שמחה יותר.
מצאת את אשתך ללא מצב רוח? אל תרים ידים. אל תמכס. תתחיל לעבד... תן לה את האהבה שהיא צריכה ממך, תתחיל לשנן לה כמה שאהבה מעריך ומוקיר אותה, ובודאי תראה איך שלאט לאט חיוך יעלה על שפתיך.

דברי חכמים בנהת נשמעים!

פעמים יש לאשה בקשות - 'אני רוצה לקנות דירה חדשה!...' יש את זה לאנשים לפעמים... לא קשור למציאות, לא קשור לעבודה שאין לנו מה לאכל - 'אני רוצה לקנות דירה חדשה!'
יש בעל... ויש בעל...
יש בעל אחד האומר: 'מה את חושבת? מה את מדברת? מה עולה על דעתך בכלל?...' ויש בעל אחר האומר: 'ודאי יקורת! דוקא חשבתי לקנות לך דירת חמשה חדרים. אבל בואי נבדק כמה כסף יש לנו... יש לי כאן חמשה עשר שקלים, ואני חושב שיש לי פה עוד צ'ק שקלתי והחדש הגיע מבטוח לאמי תשע מאות שבעים שקל. בואי נבדק אם אנהנו יכולים לקנות דירה...' בסוף הוא אומר לה בכאב - 'כמה חבלו כמה חבל שאיננו יכולים כעת לקנות דירה, רציתי מאוד לקנות לך דירה'.

בסוף לא תקנה, נכון! אבל הגשת את הדברים בחכמה, עשית זאת בצורה יפה ונעימה יותר.
מצוי שהבעל אומר לאשתו - 'תעשי לי טובה, אני בא הביתה היום, תעשי לי משהו בשרי טעים'. והאישה לחוצה, אין לה זמן... באותו רגע אשתו יכולה להתנפל עליו: 'איזה בשרי? כל הזמן אתה חושב בראש שלך על אכלי, אבל איך לא נעים... אבל אם היא תאמר לו: 'בעלי היקר! מדוע דוקא בשרי? אני צריכה להכין את הארוחה של השבת, אני אעשה לך בשר, דגים ומיני מטעמים. בעורת ה' הקב"ה יתן לי זמן וכח, ואעשה לך ארוחה פרוצנט. אני רוצה מאוד לשמח אותך'.

הגם שהיא יודעת שבסוף אין באפשרותה כלל למלא את רצונו של בעלה, היא עושה הכל בנעימות, בחכמה, כי העקר הוא לעשות טוב לשני, שהיה לו נחמד ושמח. מתוך ספרו של הרב יגאל בהן.

מחמאות, מצד אחד הן דבר כל כך יקר... אבל ומצד שני גם כל כך זל... אם אתה מחמאי לשני, אתה ממלא אותו בענג, וזה לא עולה לך פרוטה.
לצערו, רב רבם של האנשים מתקמצנים לתת לאחר מחמאה. הם בעצם אינם יודעים שהמחמאה שזה הרבה יותר מכל כסף שבעולם. גולה טובה לצד השני גורמת פלאים ונפלאות, היא גורמת נחת רוח לצד השני, ולא רק זה... הצד השני ירצה להחזיר לנו בכפל כפלים, כי כך דרכו של עולם... כשאני מקבל מחמאה - אני רוצה להחזיר בחזרה.

בעל יקר! אם אתה, בתור גבר, אינך יודע להחמיא לאשתך, זה הזמן להתחיל להתאמן... תתחיל להחמיא לחברים שלך... תתחיל להתאמן על מחמאות, על מלים טובות עד שתתרגל ותאמר גם לאשתך... שלא יהיה מצב שאתה נכנס לבית מסדר ואינך מחמיא לאשתך, כי מגיע לה את המחמאה על כך שהיא נקתה את הבית. וכך גם על שאר כל הדברים שאשתך עושה לרועך - חלצה מגהצת, סדיניים נקיים ומבשמים, אכל חם... תגיד - תודה רבה!

כשאשתך מתלבשת לחתונה, היא מחכה לראות מה אתה אומר עליה... גם אם אשתך אשה חזקה ודעתנית, בתוך תוכה היא עדין אשה, וכל אשה בעולם רוצה לשמע את חות דעתו של בעלה על איך שהיא התלבשה, על הבגדים שהיא קנתה. לפעמים היא נמצאת בחנות במשך שעות ומחפשת עוד בגד ועוד בגד, והכל... אך ורק כדי שבעלה ישים לב אליה, ויגיד לה - 'אשתי היקרה! איזו בחירה מדהימה...'

לצערו, פעמים רבות אשה קונה את הבגדים היפים ביותר שביכלתה, ועומדת שעות ומסתדרת, והבעל אפילו לא שם לב שהיא קנתה בגדים חדשים... הוא חושב שזה דבר לא כל כך חשוב... זו טעות... כל אשה משקיעה בלבוש שלה כדי להיות יפה בעיני בעלה, ואם היא לא תקבל את זה ממנו היא נפגעת... גם אם היא לא תגיד לבעלה כלום, בפנים היא תרגיש - 'בעלי לא מספיק אוהב אותי... לא אכפת לו ממני...'

וכאשר זה ימשיך הרבה זמן, לצערי הרב, יכול להיות מאד יגרום לפרוק הבית או למערכת זוגיות לא תקינה לחלוטין... כל אחד חי את החיים שלו, לא מחפשי את הצי השני, חיים את החיים שלהם בלי שום רצון להתקדם ולהיות טובים יותר.

כל בעל צריך לשים לב לנקודות הקטנות האלו, לתת גוש על הדברים החשובים אצל האישה, לדעת ולשנן אותם ולעבד עליהם פעם אחר פעם, עד שהדבר יהפך לו כהרגל כי ההרגל הפך לטבע... אני מתרגל להגיד כל יום 'בקר טוב' לאשתי, כמובן עם חיוך על הפנים, פעם ראשונה... עשירית... זה עדין משהו שאני מכריח את עצמי, אבל בסופו של דבר זה הפך להיות טבע שלי. יום יבוא ואני אקום בבקר ואחזיק לאשתי באפן טבעי, כך זה יצא לי מתוך הלב...

לכן, גם אם בהתחלה נעשה זאת בצורה קצת מזיפת, נכריח את עצמנו... לא להתרגש מזה, כי בסוף זה הפך לטבע. אין לי צל של ספק, גבר שיעשה את מה שאני כותב פה לפניכם, יראה שני מהותי אצל אשתו, אם זה ביחס כלפיו, אם זה בהערכה, בתמיכה ובעוד כלפיו. האישה במבנה הנפשי שלה רוצה לעמוד אחרי בעלה, לדחף אותו קדימה, לך אלה איך ששיניהם מצליחים יחד.

מהמאה - למיז ואיך?

אף שכלנו צריכים מחמאות, לא כלם צריכים את אותן המחמאות. אישה שתגיד לבעלה - 'אתה יודע להתאים את העניבה לפכה, משהו מדהים'... איזו מחמאה זו! אמנם אותה

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת החיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

פניני הדף היומי

בסיומא דש"א נבר למעלה שטלש פנים שמתקים

כולל יום שישי

בשעות שכולם עוסקים בהנחת לטבת יושבים אברכים
בבית הסודר "ביע אוסר" ולסודים.
ברצוננו להרחיב את שעות הלימוד ואת סופר האברכים.
המסעונים לחיות שותפים

מוזמנים ליצור קשר:
03-8000770

זמני מניסה ויציאת השבת
הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום	ת"א	ח"ס	ב"ש
מניסה:	16:55	16:51	16:55
יציאה:	17:47	17:43	17:47
ר"ת:	18:21	18:17	18:21

בירושלים: לנחגים 40 דקות 16:35

שאלות ותשובות

מאת הרב יואל כהן שלישי



הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה זוסק זצוק"ל

הצניעות - סגולה לבנים צדיקים ותלמידיו הנמים!

כל אשה שרוצה שבניה יהיו צדיקים תתנהג בצניעות, כך כותב הזוהר הקדוש(דף קכו ע"א). קמחית, היתה אשה שזכתה לראות את שבעת בניה כהנים גדולים, אמרו לה במה זכית? "מימי לא ראו קורות ביתי שערות ראשי" (יומא מז. ע"ש), אפילו את שערות ראשה לא ראו קורות ביתה, כשהיתה מסתרקת היתה שמה סדין על ראשה ומסתרקת, אף שהקורות אינם בעלי רוח חיים, רק כדי שאף אחד לא יראה את שערות ראשה. כך התנהגה בצניעות, ולכן זכתה לשבעה בנים שכולם כהנים גדולים!

ההורים אשמים!
איך לא יאמין אדם בדברי רבותינו שיהיו לו בנים צדיקים! כמה טורחים ההורים עם בניהם שיהיו תלמידי-חכמים, ולא יוצא מהם מאומה, עם כל מאמציהם בורחים מהישיבה ויוצאים 'שורש פורה ראש ולענה', וממוררים את חייהם. והם אשמים! אילו היו מתנהגים בצניעות בביתם, גם הבנים היו הולכים בדרכיהם, נעשים צדיקים וישרים, הולכים בדרכי התורה (שו"ת יביע אומר ח"ה אבן העזר סימן ה, בסוף התשובה: וכל אשה המקבלת עליה לשמור לעשות ככל דברי רבותינו הפוסקים שאסרו הדבר [פאה נכרית] בכל תוקף, ולצאת אך ורק בכובע או מטפחת המכסה את כל ראשה, תתברך בכל הברכות שבתורה, ובמזוני ריחי ובבני סמיכי, ותזכה לראות זרע קודש בנים גדולים בתורה ויראת ה' טהורה, מורי הוראות בישראל. וע"ע במאור ישראל דרושים (עמ' שי), שבזכות הצניעות זוכה לבנים צדיקים) (מעדני המלך ח"ד).

(מעדני המלך ח"ד).

שאלה: אני ברוך השם משתדל שלא לדבר לשון הרע, ולפעמים כשאני חוזר הביתה, אשתי מספרת לי כל מיני דברים שעשו לה בעבודה, שכנים או משפחה. והנה הרבה פעמים דיבורים אלו גובלים ממש בלשון הרע, אך אם לא אשמע אותה היא ממש תכעס. מה עליי לעשות?

תשובה: החפץ חיים בספרו שמירת הלשון (כלל ו') כתב, שאם אדם כעוס ורוצה לספר לחברו לשון הרע, וידוע השומע שאם ישמע עכשיו את הדברים הוא ירגע, וגם על ידי זה יתכן שלא יוסיף לספר לאנשים אחרים, אזי מותר לשומעו. וכל שכן שאם יכול למצוא כף זכות על אותם אנשים שדיבר עליהם, מותר לו לשמוע וזה נחשב לתועלת (רק צריך לדעת שאסור להאמין, כי באמת הרבה פעמים אנשים סתם מגזימים). והוא הדין בנידון שלנו - אם האישה עצבנית, הרבה פעמים אחרי שבעלה שומע אותה היא נרגעת, ולפעמים הוא גם כן עוזר לה לחשוב ולדון לכף זכות את האחר, ואז זה מותר ואף מצווה. ועוד צריך לדעת, שאם זה סתם סיפורי דברים בעלמא שהיא יכולה לוותר עליהם ואין בהם שום תועלת, אזי כדאי שימצאו דברים אחרים לדבר עליהם. ובכל מקרה יזהר שלא להאמין לדברים רעים ששומע.

שאלה: מצאתי זיכוי ליד הכניסה של הסופר, ורציתי לדעת אם אני חייב לעשות עליו השבת אבידה?

תשובה: נראה שזיכוי יש בו סימן גם בסכום וגם בתאריך, ולכן צריך להכריז עליו. ואם הכריז ולא באו לחפשו עד 30 יום, ירשום במקום משתמר את הפרטים המדוייקים של הזיכוי, ויוכל להשתמש בו, וכשיגיע אליהו הנביא הוא כבר יגיד לנו למי להחזיר וכמבואר במרן השולחן ערוך (ח"מ סי' ס).

שאלה: אדם הניח את כובעו על גבי כיסא באולם שמחות וכדי להודיע שיושבים באותו מקום, ואדם אחר התיישב על הכובע ללא שימת לב, מה הדין?

תשובה: השולחן ערוך (ח"מ ס' שע"ח סעיף ג') פסק שאם ההיזק היה באונס גמור פטור מלשלם וכיון שהכיסא אינו מקום הנחת כובע הרי שבעל הכובע נחשב כנכנס שלא ברשות והמזיק פטור, ואולם אם הכובע היה בולט לכל יש לחייבו.

למטרת נישואין, השעה היתה לפנות ערב, כשלתע נזכרתי שלא התפללתי תפילת מנחה, מכיון שלא היה באזור בית כנסת וגם אם היה לא בטוח שהיה בו מנין, לכן בקשתי את סליחתך, נעמדתי בפניה צדדית, והתפללתי בחטף, ולאחר מכן שבת להמשך הפגישה, אך הדבר לא מצא חן בעיני הבחורה, והתקבל אצלה הרושם שאני מזולזל בתפילות, בכך שאני מתפלל ביחידות ומהר. לאחר זמן התקשר אלי השדכן והודיע שהבחורה לא חפצה להמשיך להיפגש איתי, כשביררתי מדוע? השיב לי, שצורת ההתייחסות שלי לתפילה לא מצאה חן בעיני, ואינה חפצה להקים עימי בית. בעיני היא מצאה חן, ולכן היה לי קשה לשמוע את התשובה השלילית, אך הבנתי אותה, ואז במקום להישבר החלטתי למנוף את ביטול השידוך לכיוון חיובי, אם קלקלתי בהתייחסותי לתפילה, אני אתקן את היחס שלי לתפילה, והחלטתי להקים בית כנסת שבו יהיו מנינים מסביב לשעון במקום נאה ומרווח, כדי שלא יהיה מצב שיהודי ירצה להתפלל ולא תהיה לו אפשרות נעימה ומכובדת לעשות זאת, וכל זה נזקף לזכותה של המנוחה, שהיא הבחורה שנפגשתי איתה, אשר עוררה את תשומת ליבי לכבד את התפילה, וכתוצאה מהתעוררות זו הוקם מגדלור לתפילה לכל תושבי האזור. זהו כוחו של מעשה קטן, התעוררות קטנה לעבודת ה' וקירוב גדול לתפילות, כמה זיכוי הרבים יכול לצאת מכל מעשה, ולכל אחד מאיתנו יש רגעים של התעוררות, רגעים שהוא יודע את האמת מה ה' רוצה, הרעיון הוא לא להניח לזה, אלא לקום ולעשות מעשה, לקבל קבלה ולהתעורר, ובורא עולם לא נשאר חייב, ומשפיע שפע של ברכה והצלחה.

נמצא, שדוד המלך בא ממשפחה שכיבדה את בורא עולם בטוויית עשרים וארבעה חוטים, והם כנגד משפחתו של גוליית שהיו טוויים בפלך עם עשרים וארבע אצבעות, ומחריפים את בורא עולם, כעת עמדה זכות זו לדוד המלך לנצח את גוליית, וזהו שכתב רש"י (שמואל ב כא, יט) 'תבא אריגה ותעמוד כנגד אריגה'.

השפעה של מעשה קטן

ולסיום ראינו במאמרים הקודמים שכחו של גוליית נבע מחמת עורפה אמו, ואי אפשר שלא להשתומם כיצד מעשה קטן שעשתה עורפה כשפסעה ארבעים פסיעות יחד עם נעמי, עמד לה ולבניה לזכות ולשמירה והגנה במשך ארבעים יום. ומזה אנו למדים עד כמה חיוק או מעשה קטן שלנו, יכול לחולל בשמים דברים נפלאים, ולהשפיע עלינו טוב.

ואחתום את המאמר בסיפור הבא, בשכונת 'בורו פארק' שבניו יורק יש בית כנסת מרכזי שנקרא בשם 'שומרי שבת', בית כנסת זה פעיל מסביב לשעון ובכל עת ניתן למצוא בו מנינים לתפילות, ומכיוון שישנם יהודים רבים המגיעים לארצות הברית מכל העולם, החליט הגבאי להקים בבית הכנסת חדר קפה ותה, שבו יהיו כל סוגי הקפה והתה מכל מדינות העולם, כדי שכל אורח ירגיש כמו בבית עם הקפה והתה האהובים עליו, למרות הציבור הרחב והמגוון שפוקד את בית הכנסת, לא רבים יודעים מי הקים את בית הכנסת ומה היו מניעיו, עד שהסיפור התפרסם בהספד שנשא הגבאי בפתח בית הכנסת במהלך מסע לוויה של גברת לא מוכרת, וכך אמר.

לפני שנים רבות, נפגשתי עם בחורה צעירה



דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שלישי



מגדלור התפילה

עשרים וארבעה חוטי הפרוכת כנגד עשרים וארבע אצבעות

במדרש מובא שגוליית היה שונה משאר בני אדם ובכפות ידיו היו ששה אצבעות וכן ברגליו, סך הכל עשרים וארבע אצבעות. וצריך להבין לשם מה ציינו חכמים את מספר אצבעותיו של גוליית? הביאור לכך שבידיעה זו ישנה חשיבות רבה כדי להבין מדוע רק דוד המלך היה ראוי להכניע את גוליית, לא רק בגלל שהיה צאצא של רות כפי שהתבאר למעלה, אלא גם בגלל דבר נוסף כפי שמובא ברש"י (שמואל ב כא, יט) וזה לשונו, 'תבא אריגה ותעמוד כנגד אריגה', וכונתו, שמקצועו של דוד עורפה היה לטוות בפלך במנור האורגים, שזוהו כלי אריגה (סנהדרין צה ע"א), וגם כשהנביא מציין את שבחיו של גוליית מובא שחניתו היתה (שמואל א יז, ז) 'פמנור אַרְגָּים', וכפי שצויין לעיל (משנת רבי אלעזר פרק ה), לגוליית היו עשרים וארבע אצבעות, וכנגדו היה דוד המלך, שבא ממשפחה שבה היו מומחים במלאכת האריגה לייצר פרוכת למשכן, טוויית הפרוכת דרשה מיומנות רבה והיתה שזורה מעשרים וארבע חוטים, ולימים כשנבנה בית המקדש היתה בו לשכה מיוחדת לשם כך שנקראה 'בית הפרוכת'.

לְרִכִּישַׁת סִפְרֵי הַרְבֵּי אֱלֹהֵינוּ עִמָּר:
'מַעֲבָר לְסִגְלָה' עַל הַזְרַע שְׁמִשׁוֹן.
'הַמֶּלֶךְ דָּוִד' עַל סֵפֶר שְׁמוּאֵל א.
הַכְּנָסוּ ל: אופקים בוקס או בַּנִּיד

055-67-25-138

הרחבת הלב

באו קבוצת אברכים לרב שלמה זלמן אוירבך זצ"ל ושאלתם בפיהם, גזרה נוראה הייתה באותה תקופה על נשים צעירות שמתו בעת לידתן, באו לרובם ושאלו במה הם יכולים להתחזק בכדי שהגזרה הזו תיפסק. האם להגביר את לימוד התורה? האם לצום ולהתענות? מה לעשות?

רבי אוירבך הקדוש ענה להם: "לכו תחתמו והכל יסתדר", לא הבינו על מה ולמה, על מה לחתום, אולי הרב התבלבל? והרב הסביר. באותו זמן רצו להרחיב את הדירות באותו אזור והעירייה דרשה הסכמת שכנים. אף שכן לא הסכים, אף אחד לא חתם, בתואנה שהרחבה תחסום את האוויר, תבטל את אור השמש שמגיע לדירה, יהיה יותר לכולך בניין, רעש וכו'.... הרב אוירבך זצ"ל אמר שכל הגזרה הלא טובה שבאה על אותה עיר קשורה דווקא לכך. הקב"ה לא מחכה לתפילות וסיגופים שלהם, אלא מחכה לעין הטובה שלהם. והם כולם אברכים, לומדי תורה, דווקא שם הקב"ה רצה לעורר אותם לכך. ולכן שלח להם גזירה כזו נוראה בכדי לעורר אותם, כי הם רוצים את קרבת השם. זה מכעיס את בורא עולם, למה לא לפרגן לאחר? הרב עמרמי שליט"א מביא את המעשה הנ"ל ואומר עד כמה לפעמים אנחנו אגואיסטים וחושבים על עצמנו.. בשביל כמה קרניים של שמש אתה מוכן שהמשפחה השכנה תסבול בדירה קטנה עם 9 נפשות? הרי השם יתברך יהליל אם יהיה לך שמש בדירה או לא. מעין צרה על האחר לעולם לא יצא טוב.

אהרון ככהו זכה וחושן ה' על ליבו, במה זכה? שהיה תלמיד חכם? בוודאי, אך מה מסופר עליו בתורה הקדושה, מה מעלתו המיוחדת? "וראך ושמח בליבו" - מעידים עליו שהוא שמח בלב, לא רק בפה, כשאחיו הקטן ממנו עלה לגדולה, שפתאום משה רבינו אמר לו, שהוא אחיו הגדול - מהיום אני אדבר עם הקב"ה ואתה תהיה לי לפה. הוא לא קינא, לא יצא כנגדו, אפילו לא חשב בליבו - למה הוא ואני לא? הרי אני הגדול.. אלא שמח בשבילי! וזכה וחושן המשפט על ליבו, לא טעה בהלכה מעולם, לא חיפש פגמים באף אחד. ראה רק את הטוב בשני. על רחל אימנו נאמר "ותקנא רחל באחותה", רש"י על המקום כותב 'קנאה במעשיה הטובים' - היא צדיקה ממני ולכן השם נתן לה. מדהים. היא לא אמרה שאחותה לקחה לה את הילדים שהיו אמורים להיות שלה, לא אמרה שהיא הייתה אמורה להתחתן בכלל עם יעקב לפני. ומה היא כן אמרה? שאחותה לאה צדיקה ממנה ולכן קיבלה את מה שקיבלה. ראתה בה את הטוב, וראתה את השגחת השם בעולם.

"טוב עין הוא יבורך" - מי שהעין שלו טובה כלפי הסביבה, חי חיים שמחים הרבה יותר, הקב"ה נותן ברכה במעשה ידיו. מי שיש לו עין טובה על הסביבה כך גם השם מסתכל עליו, בעין טובה ורחבה ומגשים את דיבורו. מה ההפך של טוב עין? צר עין. לפעמים עינינו צרה באחרים, אפילו בלי לשים לב. חברה קונה אוטו חדש, בית פרטי, מחדשת מטבח - ואנחנו בליבנו מה? חושבות 'איזה כף, יופי אני שמחה בשבילה שיהיה לה עוד ועוד ורק טוב?' או שמתנגבת לליבנו מהשבה מעין 'יופי, אבל מה איתי?', 'מי עזר להם? הוריהם? כי לבד הם בטוח לא יצליחו', וישנן מחשבות גרועות יותר, שבכלל לא מגיע להם, ולבוא בטענות כלפיהם וכו'.. פה נכנסת הקנאה לפעולה.

מה רע לנו שטוב לאחר? מה רע לנו שהשכן רוצה להרחיב את הדירה? שהשכן רוצה לבנות מרפסת שקצת מפריעה לי בעין? לפעמים מעיקר הדין אפשר לסרב, אבל מי רוצה שהקב"ה יפעל איתו מעיקר הדין? לא עדיף לפנים משורת הדין? כי כשאת נוהגת עם העולם לפנים משורת הדין, בחסד, ברחמים - הקב"ה רואה את זה וכך נוהג איתך. צריך להבין שאף אחד לא יגע במוכן לך כמלוא נימה, כל אחד יש לו את הסל שלו, ואף אחד לא משפיע עליו רעה. אם הקב"ה גור שלא יהיה לך שמש בבית, לא יהיה לך גם אם לא תסכימי לשכן להרחיב. אך ההפסד הוא כפול. לפחות נהיה אנשים טובים שרואים טוב ומקרינים טוב, וכך הקב"ה יעשה איתנו בוודאי.

לרכישת הספר "תוכו רצוף אהבה" מאת מחברת הטור: 0548491930



מוסר עם סיפור

גאת הרב יעקב עמרמי שליט"א

לבהר את העורך דין הנכון

יהודי נוצר במהותו 'עבד' בלי שום חשבונות, בלי שום מהלכים, אלא חייב לעשות את רצון הבורא, ולקיים מצוותיו בלי שום נדנדוד של ספק והרהור,

מהות ותכלית ימי השובבי"ם סוד ימי השובבי"ם

ששת השבועות שמפרשת שמות ועד פרשת משפטים נקראים 'ימי השובבי"ם', ראשי תיבות: שמות, וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים. ונרמזו ימים אלה בקריאת ה' יתברך לישראל בידי הנביא ירמיה: "שובו בָּנִים שׁוֹבְבִים - אָרְפָה מְשׁוֹבְתֵיכֶם" ועם ישראל משיב: "הֲנִינוּ אֲתָנוּ לָךְ, פִּי אֲתָה ה' אֱלֹהֵינוּ". ומסוגלים ימים אלו לתיקון עברות בכלל, ופגם הברית בפרט.

לפי שפרשיות אלה עוסקות בשעבוד ישראל במצרים עד גאולתם וקבלתם את התורה והיותם ממלכת כהנים וגוי קדוש לה'. שהנה הסיבה שאותן נשמות ישראל סבלו במצרים, ביאר המהרש"ו שהוא משום ש"אותם שנשתעבדו בגלות מצרים, היו אותם הניצוצות של הנשמות שיצאו מאדם הראשון באותם ק"ל שנה שפירש מן אשתו", והיה שעבודם תיקון לזה [ולכן לא ניתנה תורה עד שיתוקן פגם זה, ובכל עשרים וששה הדורות שחלפו מאז אדם הראשון ועד מתן תורה, זן הקב"ה את העולם בחסד, לפי שמצד חוקי הבריאה אין קיום לעולם ללא תורה. ככתוב: "כִּי־אָמַר ה', אִם־לֹא־בְרִיתִי יִוָּמָם וְלִי־לֹא־חֶקֶת שְׁמַיִם וְאֶרֶץ לֹא־שָׁמַתִּי". ועל פי זה אמרו רבותינו ז"ל במסכת פסחים: "אילמלא תורה לא נתקיימו שמים וארץ". וזהו סוד עשרים וששה פסוקי "כִּי־לְעֹלָם חֶסֶד" בתהלים פרק קל"ו. וכך בכל שנה ושנה שבועות אלו מסוגלים ליציאה משעבוד לחטא וסבלות עונשו - לחירות ולגאולה.

שכן פרשיות אלו מיוחדות בכך שמסופר בהן תהליך ההיטהרות מן החטאים, בהיותן עוסקות תחילה בירידת ישראל לשעבוד הגוף והנפש, שירדו לעבודת פרך ונעשו עבדים משועבדים ממש לקליפת מצרים, ושם גם ירדו למ"ט שערי טומאה. והנה כנראה היתה שאבדה תקוותם נגאלו באותות ובמופתים ונעשו ממלכת כהנים וגוי קדוש.

והיה זה יסוד גדול לדורות עולם, שאף אדם שירד ממדרגתו ונכשל בחטאים עד שנפשו נעשתה משועבדת ליצר, ומתוך כך סובל הרבה ונעשה משועבד לייסורים עקב חטאיו, ביזו לעלות לגדולה. שכשם שבני ישראל זעקו לה' עד שיצאו ממצרים וטבעו המצרים בים כמסופר בפרשיות אלה, אף הוא על ידי שזועק ושב לה' יוצא מהמצר ומטביע את יצרו הרע במצולות ים. וזהו בחינת חרטה על העבר ויודיו. לאחר מכן פרשת יתרו עוסקת בקבלת התורה ומצוותיה במעמד הר סיני, דבר המקביל לקבלה לעתיד'. ולאחריה פרשת משפטים עוסקת במצוות שבין אדם לחברו, דבר הרומז לתיקון המעשי על ידי 'עשה שובבי"ם ת"ת

בשנה מעוברת נמשכים ימי השובבי"ם עוד שתי שבתות, בהן קוראים את פרשיות תרומה - תצווה, העוסקות בתרומת המשכן שעל ידו שרתה שכינה בישראל, לאחר שהגיעו למדרגת הקדושה העליונה. ונקראים ימים אלו בשנה זו 'שובבי"ם ת"ת', משום שתי הפרשיות שנוספו.

עבודת ימים אלו ומאחר שעל ידי תפילה וצום וצדקה (קול, צום, ממון), זוכה האדם להגיע לתשובה שלמה, יש נוהגים לצום בימי שני וחמישי בכל השבועות הללו, ואומרים בהם סליחות. וכבר שיבח הרבה המלאך המגיד את מרן הבית יוסף על שצם ארבעים יום רצופים בימי השובבי"ם כמוזב בספר "מגיד מישרים".

ולפי שימים אלה חלים בימי החורף שהימים קצרים ואינם חמים, קצר וקל הוא הצום, וביד כמעט כל אדם בריא לצום בהם. ומה גם שהתשובה בימי החורף מושגת יותר בנקל כשיש פחות נסיונות במראות נגעים בחוצות קריה.

אולם יש לו לצם להיזהר שלא יתבטל מלימודו בעסק התורה כהרגלו מידי יום, לפי שמעלת לימוד התורה גדול מכל ענין אחר.

ומכל מקום, גם מי שאינם צמים מחמת חולשה, יקבלו על עצמם תשובה ותפילה וצדקה ביתר שאת וביתר עוז בימים אלה יותר מכל ימות השנה.

ונהגו בחלק מהישיבות לשנות את סדרי הלימוד באופן שיש שני סדרי לימוד, חמש שעות לימוד רצופות בבוקר, וחמש שעות רצופות אחר הצהריים, ללא אכילה ושתייה וללא בטלה.

ומה טוב ומה נעים לכל לומד להתחזק בכמה שעות מידי יום בימים אלו בתענית דיבור בעת הלימוד. ונכון לכל אדם שבעת אכילתו יותיר מעט ממה שתאב לאכול, או יעצור לרגע בעת האכילה ויניח מה שערב לחיכו ואחר כך ימשיך באכילתו, לשבר תאוות האכילה לכבוד ה' ית'. ובעיקר ירבה בלימוד תורה כמבואר להלן בדבר כוחו של לימוד התורה לנקות ולטהר את נפש האדם כמים המכבסים וכאש המלבנת (מתוך ספרו החדש של הרה"ג הרב זמיר כהן שליט"א האדם במעגל השנה, ניתן להשיג בהידברות שופס במס' 0732221250).

וזה מה שהפרשה מלמדת אותנו פרה אדומה "חוקה חקתי ואין לך רשות להרהר אחריה".

מי שחי בצורה כזו, אז גם ה' יתברך מתנהג עימו באותה מידה והוא תלוי בו הוא מתפנק על ידו, ובונה אותו בצורה מופלאה,

והסיפור הבא שהיה אצל משפחת סורקין הי"ו ימחיש את הגישה הזו, אנו

המשך בעמוד האחרון

המשך מוסר עם סיפור

לדאוג, ואז עד יום המשפט הכנו את עצמנו ודיברנו עם העורך דין. את הילדים הגדולים שיתפנו כדי שהתפללו, ואפילו הקטנים הרגישו את חומרת הדין ופחות הפריעו. יום המשפט הגיע, קמנו מוקדם התפללו בכוונה, וביקשנו מה'עורך דין' שילווה אותנו. לקחתי איתי את 'הקלסר של השותף השלישי' - זה קלסר שבו אנחנו רושמים את כל הכנסות וההוצאות מידי חודש בחודשו, ואנו קוראים לו הקלסר של השותף השלישי, צריכים לדאוג לשלם כאן וכאן ורשום הכנסות של 'ניסים'. בחודש אחד שהיה צריך לשלם טיפולי שיניים לכמה ילדים, בדיוק נכנס סכום זהה וכו'. הגענו למשפט, הדיון היה קצר ותכליתי, נציג התביעה אמר את שלו בקצרה, ההוכחות היו חד משמעיות. מה יש לנאשם לומר להגנתו? פנה אלינו השופט. נעמדתי והסברתי בקצרה שלא ידענו מאימה, וביקשתי להתחשב בנו ולהוריד רק את הקנסות בלבד. השופט לא התרשם כלל, ואמר "אי ידיעת החוק אינו פוטר מעונש". אני יודע, אבל בכל זאת אבקש ללכת לפנים משורת הדין, אין לנו יכולות, יש לנו 12 ילדים, אבקש להתחשב בנו, אנחנו זכינו בשש אוצרות תוך שבע שנים כפי שאתם רואים ובקושי אנו מצליחים את הקיים, אין לנו מנין לשלם כזה סכום!?

השופט הביט ואמר: "אין לכם, יש לכם, היה לכם להבין זאת ולברר ולשמוע". ואז בלי הבנה פניתי אליו וביקשתי שיעבור על... 'הקלסר של השותף השלישי', סירב השופט זה לא מופיע בשורת הממצאים, התחננתי בכל זאת. השופט נטל את הקלסר ודפדף בו, ראינו איך מבטו מתחלף משעמום לעניין ומעניין להפתעה. באמת אין לכם מהכין לשלם, אתם חיים בניסים. נכון אישרנו בשקט, אנחנו חיים בניסים. מאותו רגע השתנה הכל, ה'עורך דין' נכנס לפעולה, והפך את ליבו וכסאו ממידת הדין לרחמים, הורה על ביטול הקנסות ההצמדות והעמלות, ואת הקרן פרש למשך שנתיים. זה היה מדהים ומרגש איך השותף השלישי שוב דאג, והפעם כ'עורך דין'.

צריכים לדעת שאנו תלויים בה' יתברך בלבד. בבואי הביתה בצבצה מעטפה מתוך תיבת הדואר. שלפתי אותה ולא ידעתי מהי טומנת בתוכה?! על המעטפה התנוססה סמל של משרד ממשלתי, לא פחות ולא יותר מכתב ממס הכנסה. התברר כך, בימים ההם כל מי שקיבל כסף מהביטוח לאומי בתור דמי לידה היה צריך ללכת ולהפריש מס כחוק, ואנחנו לא ידענו, והנה במכתב עלינו במדגם, והתברר שלא שילמנו, הם עשו חשבון שבע שנים אחורה כנדרש בחוק, וגילו שלא העברנו מעולם דמי מס כחוק, ובמשך השבע שנים היו שש מתנות נפלאות מהבורא שזה אומר סכום בן חמש ספרות... הכולל ריביות והצמדה וקנסות. חשבנו שהעולם נופל עלינו בכללותו, ניסיתי ליצור קשר ולומר 'לא ידענו', אבל התשובה שקיבל "אי ידיעת החוק אינה פוטרת את בעליה מהעונש", מצטערים תצטרכו לשלם מיידית הכל! ובמידה ולא, יינקטו אמצעים מנגד. האשה התייפחה, מה נעשה? ואז אמרתי לה, כשם שה' עזרנו עד עתה ימשיך לעזור ולא יעזוב אותנו, ברוך ה' אנו עם 12 ילדים ומידי חודש בחודשו הוא דואג לנו ולא עוזב אותנו, וכל חודש וניסו. וממשיך לחזק את אשתי בדברי אמונה וביטחון ובעצם מחזק את עצמי. הימים הבאים עברו עלינו עם עליות וירידות באמונה, מחד מבינים שהכל מונהג מלמעלה ומאידך נמצאים במצב נורא של תביעה כספית גדולה. ובוקר אחד הגיעה מעטפה סגורה שכיתוב מאיים מקשט את תחתיתה, "משפט" הזמינו אותנו אחר כבוד למשפט, ובית המשפט יכריע האם יהיה הוצ'ל"פ וכדומה. אשתי רק ראתה דבר זה וזעקה "משפט" באימה, בעיניה בית משפט ובית כלא זה דבר אחד, מתחילים באחד ומסיימים בשני. רבונו של עולם מה נעשה? אשתי פונה אלי אנחנו חייבים עורך דין, השבתי שאין לי כסף עבורו, אבל אם לא נשלם אנו אמורים להפסיד יותר. אמרתי לה בוודאי שניקח את העורך דין הטוב ביותר - רבונו של עולם, הוא יבוא איתנו. הוא חנן אותנו במשפחה ברוכת ילדים, הוא דאג וימשיך



דבר האבד, וההגדרה היא שכל דבר שאם לא יעשהו בחול המועד יבוא לידי הפסד ואפילו הפסד מועט מותר, וגם אין צורך לעשות בשינוי ובתנאי שעשיית המלאכה לא תהא כרוכה בטירחא יתירה, ואפילו כשיש ספק אם יבוא לידי הפסד מותר לעשותו בחול המועד. כמו כן פועל שכיר שבעל הבית שלו מפעיל את העסק בחול המועד, כתבו הפוסקים שהיות ועל פי החוק מגיע לכל פועל ימי חופשה ראוי ונכון שיקבש לנצלם בימי חול המועד, ובמצב שלא מגיע לו ימי חופש ואם לא יעבוד יפוטר ויאבד את פרנסתו, כתבו כמה פוסקים שאפשר להקל לו, כיוון שנחשב כדבר האבד.

שבת שלום

ניתן לרכוש במחיר מיוחד את הדיסק אונקי של הר"ח ירון מרדכי זכאי שליט"א הכולל אלפי שיעורים, כל שיעורי הדף היומי על מסכתות הש"ס בשפה ברורה ורהוטה. בפלא' 052-760352

כמו כן ניתן להאזין לקו הדף היומי בכל שעות היממה הינם בטלפון 055-9302663

"מלאכת דבר האבד מותרת במועד" (מסכת מועד קטן דף י"ב) בסוגייתנו אנו למדים על איסור עשית מלאכה בחול המועד (דהיינו הימים בין היום טוב ראשון של פסח ליום השביעי, והימים שבין היום הראשון של סוכות ליום שמיני עצרת) ובלשון התורה הם קרויים מקראי קודש. וישנה מחלוקת בדברי רבותינו הראשונים (רש"י והרמב"ם) האם איסור מלאכה בחול המועד הוא איסור מהתורה או איסור מדרבנן דהינו מדברי חכמים, וישנה גם כן שיטה אמצעית (הרמב"ן והרשב"א) הסוברים שניקח איסור עשית מלאכה מהתורה דוקא כשאין המלאכה לצורך המועד ואינו דבר האבד, ולמעשה פסק מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל בספריו שאיסור מלאכה בחול המועד הוא איסור מדרבנן, ולכן במקרים מסוימים כשיש כמת ספיקות וצורך אפשר להקל על פי דברי הפוסקים. והנה הטעם שאסור לעשות מלאכה בחול המועד מלבד היותם ימים מקודשים, מבואר בירושלמי ומועד קטן (פרק ב' הלכה ג') שעל ידי שאין עם ישראל עוסקים במלאכה היו אוכלים ושותים ועוסקים בתורה. אמנם ישנם מקרים שמותר לעשות מלאכה בחול המועד כגון מלאכת

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברה"ב הארץ רבנים מכולל "יביע אומר" 03-8000770

גד תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה משה' בת זיוה ע"ה

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב:20,000 עותקים